

Наш Лемко

РІК IV.

Ч. 13 (85)

Львів, 1-го липня 1937.

Виходить двічі в місяць.

Адреса: Львів, ул. Новий Світ ч. 22.
NASZ LEMKO, LWÓW, UL. NOWY ŚWIAT 22.

ЦІНА ЧИСЛА 15 ГР.

Оголошення після умови.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:

Річно 3 зол., Піврічно 1'80 зол., Чвертьрічно 1 зол.
ЗАКОРДОНОМ: Річно 1 ам. дол. або рівновартість.

Львів складає поклін тіням Героїв.

Цього року, як і попередніх літ, у днях Зелених Свят, українці міста Львова вшанували пам'ять тих, що віддали своє життя за крху долю народу. У суботу, в храмі святого Юрія відбулася Служба Божья й панахида за спокій душ, тих що впали. Панахиду відправив о. Ректор Сліпий в асисті численного українського духовенства. Перед хрестом на штучно улагодженій стрілецькій могилі було видно генерала Тарнавського, який в колішках молився за вояків армії, якої він був головним вождом. На богослуженні зішлися визначні українські політики, діячі з літ великого зриву та численні старшини і стрільці Української Галицької Армії.

Першого дня Зелених Свят по полудні, вулицями Львова з усіх церков посувались походи з церковними хоругвами, з українським

Духовенством на чолі. На Янівському цвинтарі, біля дорогих нам усім могил, зібралось майже десять тисяч осіб усіх суспільних верств, які вислухали патріотичної промови о. Ждана. Після панахиди на гробах Героїв під вечір присутні спокійно розійшлися, згадуючи великі дні війни, коли на львівських цвинтарях виростили могили Борців.

Другого дня українці Львова клалися могилам Героїв на Личаківському цвинтарі. Справді, могутнє вражіння зробила спільна голосна молитва тисячів присутніх за спокій душ Борців за наше краще майбутнє та промова о. Годунька. Також на могилах Фрашка, М. Шашкевича й інших відбулася панахида. Над хрестами й могилами понеслися жалібна пісня — Вічна Пам'ять — та народ у достойному спокої розійшовся із цвинтаря Героїв.

ВАЖНЕ ДЛЯ ГРОМАДЯН БЕРЕЗІВСЬКОГО ПОВІТУ.

Від 1. червня 1937 вилучено березівський судовий округ від окружного суду в Ряшеві, а влучено його до Окружного суду в Сяноці (Зам. Виділу). Усі важніші справи, так цивільні як і карні з березівського суд. округу будуть відбуватися тепер у Сяноці. Пригадуємо нашому громадянству, що в Сяноці маємо двох українських адвокатів, саме: **Др Степан Ванчицький і Др Василь Блавацький.** Українці Березівщини й цілої Лемківщини повинні обов'язково попірати лише наших українських адвокатів.

УКРАЇНЦІ ЛЕМКІВЩИНИ!

Передплачуйте для своїх дітей журнал „СВІТ ДИТИНИ“. Річна передплата лише 4 зл. Замовлення посилайте на адресу: „СВІТ ДИТИНИ“, Львів, ул. Зіморовича ч. 2.

У 100-ЛІТТЯ „РУСАЛКИ ДНІСТРОВОЇ“.

Філія „Просвіти“ Львів-повіт ім. М. Шашкевича уладила 13. ц.м. величавий обхід у 100-ліття „Русалки Дністрової“. В годині 10.30 на подвір'ї церкви св. Ап. Петра і Павла на Личаківі о. дек. Мармаш в сослуженні о. сов. Ковалюка та о. Новосада відправив Службу Божу. Патріотичну проповідь виголосив о. дек. Семків. Співав гарний хор з Винник. Після Служби Божої вирушив процесійний похід на Личаківський цвинтар, де над могилою о. М. Шашкевича згадані священники відправили панахиду. Зложено багато вінців від читальень Львівщини. Мило вражала численна участь нашого патріотичного с'янства.

Пополудні в год. 3.30 зачалася на площі Сокола Батька святочна

академія. Після дефіляди просвітянських хорів і оркестр. член Головного Виділу „Просвіти“ ред. В. Глібовицький виголосив замістову промову про значіння рідної мови і о. М. Шашкевича. Відтак відбували збірні виступи читальняних хорів і оркестр, збірна деклямація і т. д. Всі точки випали гарно. Мимо непевної погоди публіки було доволі багато.

СІНОКОСИ ПОКІНЧЕНІ!

Не забудьте подбати про обезпечення паші від огню, яке заключите під найкращими й найкориснішими умовами в одинокому українському Т-ві **Взаїмних Обезпечень**

„ДНІСТЕР“

у Львові, ул. Руська ч. 20.

Кому залежить, щоб в Еспанії побідили комунарі? Передусім жидам. Одного такого „героя“, адвоката Розенбаума арештувала швайцарська поліція та найшла при нім грубі міліони на закупню зброї для червоних. Отак то жидівські спекулянти збивають собі грошки в той час, як дурні гої взаїмно себе вирізують. Так само і в нас: наші люди йдуть до тюрем збаламучені жидівськими вожаками з КПЗУ, а жидки спокійно сидять собі, в кулак сміються та лишком гроші рахують, що їм поприсилала їх комуно-жидівська Москва.

Не відволікайте до завтра, лише негайно присилайте передплату й належність за книжки.

Лев Блакитний.

За створення своєрідних торговельних агентів.

Українським промисловцям і господарникам під розвагу.

Поширення кличу „Свій до свого та по своє“ знаходить місце переважно лише на терені, на котрому як слід налаштована наша кооперативна організація. Тут український консумент дістає до рук головню український товар, випroduкований в українській фабриці українським робітником.

Однак на етнічному українському терені, саме на північних наших землях пр. Волинь, Полісся, або на західних наших землях пр. Лемківщина — де діяльність нашої кооперації обмежена, там український товар майже не доходить до рук наших консументів, крім паперців кооп. Будучність у Тернополі та пасти Елегант. Більше товарів, продукованих в українських фабриках туди не доходить.

Спитаємо чому?

На цьому терені не маємо досі наших торговельних агентів, відпоручників нашої кооперації (представників торговельних осередків) наших промислових одиниць (фабрик), котрі навідувалися би саме власне на наш терен і там, на місці, маючи прибіки, оферували би товари. Майже в кожному нашому селі на тому терені має наш чоло-

вік склепок, деколи в одному селі є також більше склепиків. Власникові склепу, котрий денно торгує 20 чи 30 зол. не виплатиться замовляти товар просто з фабрики, аж з Львова.

Деколи теж власник склепу, купець, навіть не знає, що взагалі існують українські фабрики та товари. Врешті тяжко йому приходилося би що якийсь час писати до фабрики по товарі та їхати нерз дуже далеко до залізничної станції по їх відбір. Тому треба наперед вислати наших агентів — пропагаторів у ті терени, познайомити наших купців на місцях з нашими товарами, робити там замовлення в спосіб, щоб такий агент що якийсь час навідувався до своїх відборців брав від них замовлення, доставчував їм часом негайно товар.

Дальше перед кожними святами зокрема Різдявими або Великодніми, кожне українська родина набуває більше товарів. Розуміється по такі товари вона мусить нерз їхати далеко до міста. Там дає торгувати лише чужим, бо наших склепів нема.

Це головню відноситься до наших священників, учителів та інших

українських родин, котрі все на свята роблять більші замовлення купуючи дотепер у чужих склепах. Маючи агента на місці з прибіками наших товарів, можуть наші громадяни наглядно переконалися про їх якість. Не пошкодило б також і на північних та західних землях уладити час до часу хоч би якийсь примітивний показ наших фабрикатів. Ярмарочні дні до цього дуже добре надаються.

Такі агенти, мусіли би бути дуже солідні, тишитися довірям своїх покупців і поодиноким осіб, котрі замовляють у них товари.

Організацію таких агентів повинна в першій мірі зайняти наша торгівля, кооперація та промисловість. Агенти мусіли би виконувати чинності не лише з одної нашої фабрики, але зі всіх, щоб у цей спосіб невеликі замовлення на різного роду товари оплачували кошти вдержання агента.

З організацією таких своєрідних торговельних агентів можемо легко запізнати українського консумента зі своїми товарами, збільшимо продукцію по наших фабриках, дамо працю дальшому гуртові наших умових та фізичних працівників розбудимо віру в живучість нашого Українського Народу та в дальшій часті розширимо і зреалізуємо клич: „Свій до свого по своє“

І. Ш. ЛУКАВИЧЕНКО

Палюнка.

„— Отже пам'ятайте всі, що алькоголь є загрозою людства, зокрема наших несвідомих селян! Геть з алькоголем!“ — такими словами закінчив прелегент свій відчит про згубний вплив алькоголю, а слухачі, котрі виповнили вщерть читальню „Просвіта“, підхопили його останні слова і хором кричали: „Геть з алькоголем! Геть з палюнкою!“

— Могучий голос зі сотки грудей лунав здовж села й відгомоніс гинув десь ген на верховині...

— Ні! Вже більше пити не буду! Бог мені свідком! — присягався перез самим собою старий Штевка Старейків, котрого ціле село звало вуйком. Це горбатий старенький чоловічок, котрому доля пощастила за молодих літ, бо дістав цілу спадщину по своїх батьках, але жид Фройко Ходачник її забрав за палюнку! Тепер він — Штевка — в бідною живкою і трьома недороз-

виненими синями живе з праці рук гої на зібранню тільки вам наговорив, що аж... гм... гм...! Диви! Я п'ю, мій коханий таталі пив і не і... який він старий, а здоровий! Пив і не і метку доробився! — приговорював жидюга, а Штевка глипав сірими очима з під густих бровів на його і пиз квартиру за квартиркою!

— Так! Уже більше пити не буду! — зіклинався Штевка, але ноги, гейби з привычки несли його вже, від давня витоптаною стежечкою, до... Фройкової коршми.

— Направду більше пити не буду. Тільки той один раз вип'ю квартирчину і шлюс! Не буду і вже! Хай у жид засмердиться! Гм... а що тоді буде Фройко робити, коли я Федько, Юзко... не будемо пити? Засмердиться Фройків шпіритус... а шкода його! Ех! Але більше вже пити не буду! Нині вже останній раз! Одну квартиру і... шлюс горілочко! З такими думками зайшов Штевка Старейків до коршми. Усів біля шинквасу, сплюнув у кут, обтер вуси та показав Фройкові на квартиру, привязану ланцюхом до шинквасу (щоб її хто разом з палюнкою не... квітнув).

— Но, ти, Штевка! Хиба більше пити не будеш, бо той ваш з міста

гой на зібранню тільки вам наговорив, що аж... гм... гм...! Диви! Я п'ю, мій коханий таталі пив і не і... який він старий, а здоровий! Пив і не і метку доробився! — приговорював жидюга, а Штевка глипав сірими очима з під густих бровів на його і пиз квартиру за квартиркою!

— Я тобі пане Фроїм кажу, що вже нині пю останній раз! Присяй Богу, що більше не буду!

— Ну! Ну! Не присягайся Штевку! Герівка лікарство! Не зарікайся. — і самовільно налив в десятку квартиру Штевкові.

З відчиту вийшов і Федько, найстарший син Штевка Старейкового. „Двійцять шість літ, а розуму у нього як чорного за ніхтями“ — говорили люди. Карловатий, з великою головою і шкрофулами на ший. Не відчиті, наче на глум, прелегент показував пальцем на його: „От це дитина алькоголік, напевно його батько пияк!“ Усі покивали головами і застанувлялися, звідкіля він міг це знати!

Др. Степан Ванчицький

Правна сторінка.

ШКОДИ В ЛІСАХ І НА ПОЛЯХ.

Постанови про такі шкоди містить закон з 14/4 1937 р.

За лісові шкоди вважається:

а) вируб, ломання або забрання з чужого ліса, зрубаних або повалених дерев, галузей, корчів, виривання або корчування пнів або коренів. — Кара від 2 тижнів до 3 місяців арешту і гривна від 500 до 3.000 зол, а крім того признається покривдженому відшкодування, за подвійну вартість дерева, галузей, коренів, або пнів. — Хто забирає дерево, галузи, корчі, прямики або вироблений з них матеріал не з ліса, але з магазину або складу, відповідає за крадіж, а не за лісову шкоду.

б. Набуття дерева, галузей, коренів, корчів, що походять з лісової шкоди (крадежі), поміч у їх позбутті або укриванні. — Кара до 3 місяців арешту і до 3 тисяч злотих гривни.

в) Натинання в чужому лісі дерев і добування з них соків, здирання кори, збирання грибів, ягід, овочів, зілля, моху, листя, кори, трави. — Гривна від 10 до 100 зл.

г) 1) Добування в чужому лісі піску, глини і т. п. — Гривна до 100 зл. 2) Випас худоби або дробу, ви-

щення молодих деревець (саджанок) або муравлищ, перехід, переїзд, або перегін худоби чи дробу через забронені місця. — Гривна від 10 до 250 зл., а відшкодування виносить один злот. від кожної штуки худоби і 5 гр. від штуки дробу при перегоні або переїзді.

Якщо газда, при переїзді через ліс, мав випадок, приміром зломався дишель чи інша частина воза, чи саней і зрубав дерево чи гілля, щоб направити свій віз або сани не буде за це караний, але вартість дерева чи гілляки має власникові заплатити.

За полеві шкоди вважається:

а) перехід, переїзд або перегін худоби через луку, пасовище, засіяне поле, чужий зариблений став,

б) ходження по чужім полі, луці, пасовиську, доптання засіяв, саджанок або трави, зривання кюлюсків, викошування землекладів у незначній кількості. — Гривна від 20 до 100 злот., а як пасено на чужому обсяжному полі, кара до 1 тижня арешту і гривна до 250 злот.

в) викопування на чужому ґрунті ровів або ям, викидання на чужий ґрунт каміння, сміття і т. п., добування піску, глини, торфу і т. п. Гривна до 100 зл.

г) Ушкодження дерев або корчів на чужому ґрунті. — Гривна до 100 зл.

Крім гривни платиться теж покривдженому відшкодування, подібно як при лісових шкодах.

Карне поступовання відносно лісових і полевих шкід належить до староства. Поступовання відбувається тільки на основі доносу покривдженого, а не з уряду (на домагання поліції, прокуратора). Хто чується покривджений рішенням староства може домагатися, щоб староство спрямувало його справу до окружного суду для поновного розгляду й осуду. Таке домагання може поставити той, що йому заподіяно шкоду (покривджений) або шкідник.

Гривну, відшкодування, оплати й кошти карного поступовання має зправила платити засуджений. Якщо засуджений є малолітній, стягається гривну, відшкодування і т. д. з його родичів або опікуна. Якщо засуджуючий присуд впаде на пастуха (наймита) за випас або перегін худоби чи дробу, відповіді за шкоду своїм майном власник тварини або дробу. Родичі, опікун газда може бути звільнений від маєткової відповідальности за гривну, як докаже в старостві чи суді, що справся запобігти шкоді, прим. родичі наказували своїм дітям чи пастухам, щоб вони не робили шкоди в чужому лісі або на чужому полі.

Покривджений може погодитися зі шкідником, хоч ведеться справа у старостві чи суді, але тільки перед правосильністю рішення, яке староство видало, згідно перш проголошенням вироку в суді.

Влада може переводити ревізії в цих осіб, яких підозрівають у лісових шкодах. (під. а).

Цей закон обов'язує від 5. V. 1937 і з цим днем перестали обов'язувати карні приписи австрійського лісового закону з 1852 р. і галицький краєвий закон про полеві шкоди з 1876 р.

Ведені справи перед 5. V. 1937, ведуться далі після дотепершніх законів.

„Народна Торговля“

В С Я Н О Ц І

порукає

членам, кооперативам і приватним купцям

споживчі й кольоніяльні товари, насіння господарських рослин і трав.

Федько станув собі під плотом і глядів на хлопців та дівчат, котрі весело вийшли на подвір'я читальні. З ним ніхто не говорить. Оминають його як проказу. Жадна дівчина навіть зубів своїх перед ним не покаже, а не то що засміється!.. Зсміється... але з нього! Цьому всему винен його батько! Пропив майно пропив здоров'я й людську подобу дітей своїх... думав Федько і заскреготав зубами. Злобно глядів на всіх і з призирством на заходяче сонце.

Федько Старейків причаївся за плотом коло коршми. Село дримало вже сном щасливих. Здала долітали хоріві співи хлопців та дівчат, котрі вертали з читальні домів: „Не буду я палюночки пила, бо би мене голова боліла!“

Федько причаївся і притиснув до гарячих грудей, котрі зловісно флювали, великі каменюки. Він думав: Як тільки втихне спів, він йому покаже! Покаже паршивому! Пімститься за батька, за себе і братів! Палюнка! Зараз тобі палюнка поцюркотить з голови! — так ду-

мав і ще дужче стискав кюміння.

Кругом утихло все. Навіть юбаки перестали перебріхуватись, тільки в коршмі по брудних вікнах пересувались тіні. Одна, з бородою то Фройко, а тепер то Рифка... Підійшов ближче вікна, виймив ізза пазу хи камінь і цілою силою кинув його у вікно, відтак другий і третій..

Шибі забрящали і посипались на землю. Світло згасло. В хаті заверещали жидинята й Рифка...

Шукали вбивників Штевка Старейкового і Фройка Ходачника. Одному і другому в коршмі крізь вікно, якісь незнані злочинці розбили голови. Оба померли. Жидарми казали, що це читальняники, тому поарештували діяльніших членів але з браку доказів, по кількох днях їх випустили на волю.

Дивувалися всі, чому Федька не було на похороні батька, а тільки крутився під лісом. Чи нечисте діло нього приступило?

Більше ніхто його не бачив, у лісах пропав по йому слід, як учорашній день...

НОВИНКИ

Оповідка: Оцим подаємо до відома Українського Промадянства, що наше Видавництво не уповажнювало нікого до ведення якихнебудь агенді, звязаних з нашим Видавництвом на Лемківщині. Одночасно перегортаємо наших Перелллатників і Читачів вистерігатися різних підозрілих типів, які підшивалися би під наше Видавництво, та з ними не виходити в жадні розговори, а тимбільше не виплачувати на їх рурки жадних квот. Нікого теж не уповажнювали ми збирати дописи з Лемківщини та інформувати про життя наших промадян. Не будемо поміщувати жадних дописів Андоія Волошина, бо він не є ані нашим представником ані дописувачем.

Ливний злодій. У Клопінній біля Змигорода, один господар пішов недавно в поле дзюбати бандурку і в хустині приніс собі „мерендю“ кусок хліба. Заразом завязав у цю хустину кілька сот злотих, які боявся лишити в хаті, щоб їх хто не вкрав. Нараз прилетіла ворона, вхопила хустку з хлібом і прішми та полетіла в ліси, де за нею слід пропав.

Посмертна згадка. У селі Вапенному в Горличчині помер дня 8. VI. ц. р. Володимир Квітко, бувший старшина Української Придніпрянської Армії. Покійного знали у всій Лемківщині з того, що він розносив по наших священиках патріотичні образи В. Й. П.

Перший телефонічний апарат в сільській кооперативі. Кооператива для закупу і збуту „Єдність“ в Ременові запровадила у себе телефонічний апарат. Кооператива ля провадить збут збіжжя через Центросоюз і в звязку з тим появилася потреба завести в кооперативі телефонічний апарат, який дає можливість кожночасно порозумітися з Центросоюзом в справах торговельних.

Вирівнюйте залеглости за часопис і книжки.

У звязку зі світовою виставою в Парижі (столиця Франції) слід пам'ятати тим, що приїздить до Парижу, що у цьому великому чужому місті є українське культурне закладення: **Українська Бібліотека ім. Симона Петлюри в Парижі.** Адреса: 41, Rue de la Tour d'Auvergne. Годиться звідати нашу українську установу на чужині.

Як живуть „пролетарі“. Кожно му відомо, що в селі Ванівці, коло

Коросна, є копальня нафти. Там працюють деякі наші робітники та як на теперішні часи, заробляють досить добре. Та, біда, що деякі з них дуже люблять шпіритайку, закрюплюються нею та нарікають на „буржуїв“. А „пан“ Цириль, коршмар тільки голову догори тримає.

Гарний патріот. За старанням повіт. кружка Рідної Школи в Сяноці дозволило сяніцьке й березівське староство перевести прилюдну збірку на писанку для Рідн. Шк. Збіркиків усюди мило витали й кожний давав що міг. Але на диво в Улючі найшовся один „шляхтич“ Микола Л. та його „кумпан“ Іван Ш., що не лише нічого не дав на Р. Ш., але ще лаяв збіркиків некультурними словами. — Невесело жити з такими шляхтичами.

Градова туча навістила громаду Яблоницю, Темешів і Невістку, де поробила великі шкоди. Засіви знишені до 90%. Чому не закуруете своїх засівів у „Дністрі“?

Месть селянина за конину. Василь Клешта із Кобилгородка коло Нового Санча мав стару конину. Це був його одинокий маєток. Вночі цей бідний господар виїшов з хати на полівіря і побачив, що відомий в околиці конокрад Осип Срюмка, виводить зі стайні його шкату. Клешта так розсердився на конокрада, що вхопив косу і відтяв конокрадові голочку, а конину заввернув до стайні Клешту арештували.

Гралобій в Короснянщині. На днях над промадами Вітря й Луки в Короснянщині, перейшов гралобій, який в скотині знищив 70 відс. плоть. Преси вбили підчас сінокосу дві особи.

Грізна пожежа. Перед кількома днями вибухла прізна пожежа в будинках Петра Бючка в Новосільцях у Сяніччині. Внаслідок віттів пожежа поширилася на сумежні будинки. Згоріло п'ять будинків зі столами й стайнями та мертвим бівентарем. Шкода винесить понад 10 тисяч злотих.

Згорів ліс. В пізніх годинах мин. тижня з невідомих причин запалився ліс Ісаака Борхнера і С-ки в Прибишівці (Сяніччина). Згоріла мін. партія клеців вартости 5 тисяч злотих.

По волонхах, біскупи. „І. К. Ц.“ з 12. червня ц. р. дальше торочить свою улюблену лемківську тему. Щераз пригадує якто з Янів нібито роблять Іванів й вкінці нарікає на лемківське православя, яке — як відомо — колись мало підтримку рішальних чинників, як противага

проти українців. Оті протеговані православні виявилися чорними невідячниками, бо ніхто інший, але саме вони ведуть шкільний штрайк у с. Скв'ртнім, протестуючи проти того, що з села забрали учителя лемка й дали поляка. При тій нагоді довідуємося з „І. К. Ц.“ про нове походження лемків на Лемківщині. Досі „учені“ мужі з „І. К. Ц.“ навчали нас, що лемки походять з волосько-польської мшанини. Тепер зявилася нова „наукова“ теорія: „Научні досліди виказують, що лемків спровадили свого часу зі сходу краківські біскупи, які поселили тих хлопів у своїх добрах на Лемківщині. І оце власне ця сама Лемківщина є одиноким тереном в Польщі, на якому тоширюється попросту православна схизма“. Недавно виводили її від волохів, а тепер знову від краківських біскупів. Ждемо нетерпливо на проголошення чергової „теорії“ про походження лемків, бо всі дотеперішні ані нас, ані лемків, ні лрібки не переконують. (У. В. 129 ч.).

Жида бойкотують християн. В Каліші, Лодзі і Білостоці жида ухвалили не приймати до праці ні на службу християн. Жида вчасть нас солідарности.

В совітськім „раю“ досі 6 1/2 мільона людей розстріляли в чрезвычайці, 16 мільонів вбито підчас домашньої війни червоних з білими, 22 мільони людей мучиться в большевицьких тюрмах, в концентраційних таборах на Соловках і на Сибірі, 12 мільонів померло з голоду. А в нас є ще такі темні, несвідомі люди, що захвалюють червоний „рай“!

Президент Польщі Мосцінкі їздив до Румунії. В останніх часах чимраз більше затісняються вузли приязні між Польщею й Румунією. По відвідинах короля Михайла у Варшаві — президент Мосцінкі поїхав у відвідини до Букарешту. Як нам відомо, то Румунія дотепер стоїть під дуже великими впливами большевиків, Румунія і Чехія малиб в майбутньому творити для большевицької армії дорогу на підбій

Купуйте тільки найкращі шевські кілки ДЕНДРА

фабрика
у
у Львові

вул.
Потоцького
ч. 85 а.

„буржуазної“ Європи. У цьому зближенню Польщі до Румунії можна побачити спробу вирвати Румунію з під більшовицьких впливів.

За образу чести б. заступника апост. адміністратора Лемківщини. Дня 15. червня ц. р. відбулася перед окр. судом у Сяноці, карна розправа проти ввідп. редактора двотижневика „Наш Лемко“ п. Михайла Таранька за проступок з арт. 255 і 256 карн. зак. за образу чести о. Івана Полянського, б. заст. апост. адміністратора Лемківщини. На розправу покликано цілий гурт свідків, головною з священничих кілків. Зізнання деяких свідків маркантно насвітлюють ті відносини внаслідок апостольської адміністрації, які заіснували безпосередньо по смерті бл. п. о. Василя Масцюха. Тому, що деякі свідки не явилися, рішив суд переслухати всіх неприязних свідків при помочі реквізиції і з тої причини відложив дальший хід розправи аж до остаточного переслухання всіх доказових свідків.

Подорож історика Дорошенка до Канади. Відомий наш український історик і промадський діяч, професор Дмитро Дорошенко відвідав з Берліна (столиці Німеччини) до Канади, де виступить ряд рефератів з історії України та з історії останніх наших змагань за державність.

Кара за безіменні вивіски. Міністр торгівлі і промислу наказав, щоби на всіх склепових вивісках було виписане ім'я та прізвище власника. За порушення тих приписів будуть карати гривною до 2.000 золотих, або арештом до двох тижнів, або відобранням концесії.

Штрайк лісних робітників у ланцутському повіті. У маєтностях графа Потоцького, в ланцутському повіті триває вже 8 місяців штрайк лісових робітників. Вони хотять позбутися посередників і тому не вивозять дерева з лісів.

Рільники не платять оборотного податку від доривочної продажі овочів та ярин на торгах. Міністерство Скарбу вияснило, що селяни-рільники, які доривочно продають на торгах овочі й ярини, не платять оборотного податку. Такий податок об'язані платити лише огородники й садівники, які займаються заводово садівництвом і городництвом.

Повстають кооперативи для скупки зел і грибів. У Львові, при вул. Руській ч. 3 існує українська кооператива для скупки зел і грибів. Наші господарі повинні лічничі зела

продавати нашій фірмі та вчитися на курсах, як управляти лікарські зела. Управа, зглядно збір таких зел дуже дохідні.

Півоселі для наших дітей організує повітова комісія позашкільної освіти на заряд повітової вселюдної школи в Коросні. Приготування вже закінчені й ваканційні півоселі повстануть незабаром у селі Тихані коло Крамплиної, Барвінку коло Дуклі та Красній коло Коросна. Про виховний напрям цих півосель, що конкурують із нашими садками немає чого довго розписуватися.

Присуд у процесі ОУН. У Львові скінчився процес проти 15 молодих українців (ок) у зв'язку з убивством Копача, Ковалюквіної й Мельника. На основі вироку суду на кару від 9—2 років в'язниці, та на основі амністійного закону деякі підсудні вийшли на волю, про зачислення їм слідчого арешту, іншим зменшено кару до половини.

На східній Україні чути лоскіт скоростріль. Румунські часописи пишуть, що через Дністер чути майже щодня лоскіт скоростріль з українських сіл, по більшовицькій стороні. Це правдоподібно воюють зі собою частини червоної армії, одні, вірні Сталінові, другі, вірні старшинам. А може це вже знову Україна спалахнула великим повстанням.

Ократи священника. Перед кількома днями закралася через вікно якісь драби до гр. кат. приходства у Великій Ростоці коло Криниці та зрабували 250 зл. За злодіями шукає поліція.

КОЖНИЙ ВЖЕ ЗНАЄ, що найкращим дитячим, національним часописом є

„ДЗВІНОЧОК“

Це вчитель, приятель і товариш українських дітей. Гарно ілюстрована книжечка „Дзвіночок“ зміщує щомісяця цікаві оповідання, казки, байки, вірші, сценки, загадки, шаради, ребусики, пісні з нотами і т. д. — Чи Твоя сестричка, братчик має „Дзвіночок“? — Кошт малий, бо всего 2 зл. вносить річна передплата. (Поодинокі число 20 гр.)

„Дзвіночок“, Львів, Косцюшка 1 а

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ ЦЕНТРОСОЮЗУ

відбулися в дні 22—23. VI. ц. р. Для Лемківщини вони цікаві тим, що багато ще сільсько-господарських продуктів переходить в чужі руки. У Центросоюзі можна збувати такі господарські продукти як: живини, збіжжя, яйця, прядиво, овочі — головню яблока. Перед вивозом чужих треба боротися кооперативною системою в „єдності сила“.

Церковні брокати, борти, френдзлі, панаму і нитки Д. М. С. до вишивання фелонів і фан, готові фелони, фани, павуки, хрести, чаши, дзвони, прапори для Товариств і відзнаки, евангелія і прочі церковні книги, образи і образці, світло і кадило

купуйте й замовляйте в українській кооперативі

„ДОСТАВА“

у Львові, Ринок 43/І.

і в її склепах: у Львові, Руська ч. 20.

в Перемишлі, вул. Косцюшка ч. 5.

ПРИСИЛАЙТЕ ЗБІРКОВІ ЛИСТИ.

Головна Рада Українського Алькогольного Т-ва „Відродження“ у Львові, подає оцим до приподного відома, що мимо кількарэзових просьб та упімнень, не звернули ще збіркових листів ані не надіслали грошей Збірковій Комітеті зо слідуєчих повітів: Бірча, Комарно, Краковець, Мостиська, Перемишль, Рудки, Старий Самбір, Сокаль, Сянік, Яворів, Угнів, Лежайськ (других повітів не вчисляємо, бо з ними не маємо контакту. — Ред.).

Прохаємо вище названі повіти як рівнож ті, що вже прислали частину грошей зо збірки та не звернули збіркових листів, щоб у найкоротшому часі це зробили й не наражували Т-ва на зайві втрати й неприємности зо сторони влади.

ЗА ГОЛОВНУ РАДУ ТОВАРИСТВА „ВІДРОДЖЕННЯ“:

Мгр. Микола Ценко, голова. Мгр. К. Добрянський, секретар.

УМОВО ХОРИЙ НИЩИТЬ КАПЛИЧКИ І ХРЕСТИ.

В Межиборді, пов. Сянік, є один умово хорий мужчина, який ходить по селі й робить людям різні шкоди. А найгірше, що нищить придорожні хрести й каплички, і ніхто цему не протидіає й не заопікується божевільним. Коли зайдє хто до Межиброду з рефератом або книжечкою, то сейчас з'являються різні „опікуни“ й ревно таким опікуються, але нема кому заопікуватися тим нещасним, що наробив уже стільки шкоди.

ЗАПРОДАНЦІ.

В січні ц. р. приїхали до села Добра шляхоцька, пов. Сянік, один ксьондз капелян, редактор „Пробуджі“ і адвокат Добрянський, оба з Перемишля. Добрянський, родом з Доброї шляхоцької, а його діди й прадіди були українцями, та він забув про це й перейшов на польське, щоб придбати собі всі „гонори шляхціда“. Отже оба вони скликали до громадського дому селян і почали їм торочити різні чудеса. Дуже ревно промовляв ксьондз капелян, критикував усе, що українське, висповідався, що не любить українців, що українськими часописами хіба хліб завивати, або дитині обтерти.... Таке промовляв ксьондз капелян, чим дав нам якнайкращий доказ про моральний рівень своєї душі. І ще ріжні небелиці плів цей ксьондз. Опісля Добрянський завідав присутніх, щоб вони вписалися до „звіоньку шляхецького“, а за те дістануть ріжні „права“. Збаламучені селяни повірили, хоча вже не раз ошвабилися на ріжних обідяках, і около 120 таких затуманених і несвідомих людей вписалося до „звіоньку“. Але прийдє ще час, коли і вони прозріють і почують на власній шкірі всі ці шляхецькі „права“ й обідянки.

(У. Б. ч. 24).

Москва і Україна два в'двічні вороги.

Московські гнобителі українського Народу здавлювали всі прояви українського життя різними драконськими указами, вживаючи до того найогидніших конфідентів.

Московські посіпаки — найгірші злочинці світа день і ніч продумували над тим, як змести з лиця землі українську націю. Московські кати гляділи крізь пальці на злочини різного московсько-азійського шумовиння та одночасно вживали цих чорних типів на загладу української національної думки і стремління. Московські караули вдиралися у всі щілини українського життя, підюджували брата на брата сина на батька, дочку проти матері.

Московський шпик наставляв свої вуха і підслухував, що діється в українських хатах, товариствах, церквах, урядах, судах, лічницях, тюрмах. Московські вчені викинули слово українець з книжок, газет, строго заборонили якийнебудь прояв українського „я“, щоб ні слідку не стало по українській нації.

Московська орда обсаджувала при допомозі московської „справедливості“ всі уряди своїми людьми, своїми вірними служакками-зрадниками українського народу, щоб український громадянин не мав найменшого впливу на загальні громадські справи. Московська міліонерна армія держала багнети на горлі українського народу; московська тиранія співала вже послідню панахиду над українським народом.

Одначе український переможний, безсмертний дух жив і процвітав у народі. Чим більший ставав московський гнет, тим більша громадилася сила відпору серед українського народу, яка викликувала ненависть і непогамовану лють і жаждобу помсти над московськими грабіжниками.

Московський терор потрапив вправді витворити подекуди своєрідний тип росіяка-українця, що на різних примусових зборах вигукував під напором дикого-азійського приказу: „Боже царя храни“, та в душі проклинав і царя і цілу Росію, одночасно причиняючись до розвалу московської тюрми народів.

Московська гадюка добралася врешті до семої шкури українського народу; тоді — за сльози, за терпіння, за кров, за фарисейство, за злобу, за облуду, за брата, за сестру, за батька, за матір, за всі

„добра“ почала діяти по всій Україні невидима рука.

Почалося просто з дитячих забавок: тут і там найдено портрет царя пошматований на куски, тут там найдено триколірну фану-прапор Москви в болоті. Тут і там московський караул-посіпака вийшов зі своєї хати й більше до неї не вернув. Пропав; як камінь у воді; або з прошиленою головою.

Множилися акти народньої розпуки і гніву, множилися по всій Великій Україні в застрашаючий спосіб і розмірах, і доводили московських катів до божевілля.

Местники подівалися безслідно царські урядовці безрадно заломлювали свої брудні від невинно пролитої української крові руки. Навіть чорні хмари шпйонів нічого не помагали. У цьому жахливому пеклі один другому не вірив, один перед другим скривався.

Україна скривалася під землею й відсі давала про себе знати; вогнем і кровю давала про себе знати, що вона живе, що московські кати не вбили душі Української Нації.

Таким словом, такою мовою Україна говорила до хвилин світової війни. З цієї пори зродилася жива надія в українському народі віддати москалеві зуб за зуб, кров за кров та висвободитися з неволі.

Невідомі местники на мить притихнули. Одні пішли воювати за царя-бляшку, другі громадили відповідні середники. Та всі разом ждали відповідної пори.

Врешті вона прийшла. Рік крові 1917 рік заговорив. — Заговорив і Дніпро і степи й потекла ріками кров своя й ворожа у Чорнеє Море.

Та мабуть замало тої крові потекло, замало московського стерва видано воронім, собакам і вовкам на жир.

Україна опинилася знову в неволі, але вже в червоній неволі, жидо-Росії. Прийшли сторазів гірші червоні кати, скували до решти Україну, голодом мільйони мордують, на Соловках; присіло червоні жидо-азійське гайвороння організм української нації й жадібно захлистується кровю з українського серця.

Україна не вмерла там, вона живе; вона жде свого і слушного часу.

Україна живе й жити буде. Терор червоних катюг витворив лише знову своєрідного „комуністу“

але він вигребе глибокий останній гріб московській червоній гидрі. Червоні кати самі себе вигублять бо вони Богові війну виповіли.

Україна во віки буде. Ще прийде багатий 1917 рік, і Дніпро скине окови, і степи воскресну пісню заспівають і Кавказ заговорить і Чорне Море козачькими чайками заматіться.

Але доля України ані не в Каяфи, ані не у Пилата, ані не в Іроді, — лише вона в наших власних руках! Сфінкс.

Вилазить шило з мішка.

У червні ц. р. мала відбутися ліцитація реальності кооперативи „Бескид“ у Сяноці, яку сяніцькі москвофіли несправно захопили у свої руки.

Рільний Банк виставив цю реальність на ліцитацію, щоб стягнути від Бескиду позичку. Але цим московським, недобиткам у Сяноці прийшов з поміччю о. Яків Медведський. Він саме позичив „Бескидові“ 95.000 злотих, що їх державний скарб зложив на кошти ведення ап. адміністрації. Цю позичку дав він сяніцьким москвофілам на 40 літ на 3%. (Буде зацо пняичити! зам. склад). На карті тягарів реальностей — 1124,232 і 447, громади Сянік, (ці реальності є власністю Кооперативи для промислу й торгівлі „Бескид“ у Сяноці) — є на основі скрипту довжного з дати 9. VI. 1937 чреп. 352/3 і протоколу засідання та рішення Надзірної Ради „Бескиду“ з 13/1 1937 заінтабульоване право заставу для позичкової суми 95.000 злотих платної в 40 літах по 2,375 злот. річно, починаючи від 1/4 1940 р., для 3% і 1% проволочки і 5.000 злот. кавції в хосен Ордин р'яту ап. Адміністрації для Лемківщини в Риманові — Здрой.

Отже маємо сьогодні наглядний доказ на те, хто хоче відбудовувати у нас московщину?

Нам відомо, що кільком священикам-українцям здержано платню, не подаючи на це правної й належної причини. Хочемо знати, на що обернено ці гроші? Чи може на ратунок „Русского Народного Дому“ у Сяноці, або на широкі права-служія та безбожництва...?

Вирівнюйте передплату та пришілайте належитість за книжки!

Православні будують церкву в Тилявій.

Тилява — враз з Терстяною, місцевости в дуклянській окрузі ще в місяці листопаді, 1926 року перейшли з намови і під впливом своїх тодішніх москвофільських провідників на російське православ'є. З тої як раз парохії перекинулось воно й на інші села західньої Лемківщини.

Терстяна ще тоді, сейчас після переходу, збудувала собі на приватному ґрунті часовню для відправлення православних Богослужень. Тимчасом православні Тилявяни рішили покищо заспокоювати свої релігійні потреби в просторій, комнаті місцевого, кооперативного дому, котру замінену на провізоричну, богослужебну, православну часовню.

Вправді ще тоді виринула була між ними гадка будови своєї власної, православної церкви. Одначе з виконанням цього заміру вони довгі літа не спішилися. Їх зір й увага були звернені в сторону місцевої, греко-католицької церкви яку думали вони, особливо з початку, посісти, як православні, а відтак хочби навіть і після свого повороту до церковної Унії. Вправді про цю останню евентуальність не говорено в Тилявій отверто, одначе вона крилася в серцях численних Тилявян. І треба було лише тим людям, доброго успосіблення і волі, допомогти, промовити до їх серця, першзавсе любовю християнським тактом, та будуючим, евангельським приміром радше, як словами, а Божа ласка зробила би своє, скріпилаб їх релігійні чувства, та промостилаб їм шлях до навернення. І тоді відпалаби для них потреба будови православної церкви, бо їх власна, рідна, матір — церковця стоїть перед ними, отвором, на їх прийняття кожної хвили готова!...

Одначе — на жаль — сталося інакше!... Коли за Перемиської Церковної Влади стояла ще перед Тилявою, цю передовою громадою на Лемківщині, реальна перспектива навернення й відносини укладалися в цьому напрямі як найлучше, то тимчасом все під тим оглядом попусувалося, від коли на Лемківщині особливо від своєї останньої обсади, зачав дієвувати Риманів!.. Веслід за тим Тилявяни, бачучи, що захопили тепер в свої руки впливи і верх люди, котрі власне в 1926 р. самі помагали заводити російсько-

московське православ'є в Тилявій, та що робота тих людей — при згаданій обсаді не католицькі, церковно-релігійні, але наскрізь партійно-політичні, московські стремління, ціли і характер, цілковито закинули гадку про поворот до Католицької Церкви й Унії. Найкращим доказом цього не тільки ця обставина, що тепер в Тилявій ніхто не наvertsається, але також — і то головно — факт, що після 11. літ по переході на православ'є, отже після тужного вижидання на нагоду повороту до своєї матірної Церкви, місцеві православні, завівшись у своїх надіях, будують православну церкву в Тилявій!... Тимчасом за Перемиської, Церковної Влади все ще вступив хтось з православних до місцевої, гр.-кат. церкви, та все ще лучалися якісь, хоч поединчі навернення на Унію...

Зокрема останні фатальні в наслідки потягнення, зокрема припикнення в уряді і в чині званого, любленого й поважаемого в Тилявій, українця-Лемка, Впр. о. Степана Ядловського з Полян, подразнило й образило національну амбіцію та гідність Тилявян, і це викликало якнайгірше вражіння в Тилявій.

Православна церква в Тилявій побудована в долішній частині села на ґрунтовій реальности Йоакимі Кирпана, після 11. літ проволоки вже стоїть під дахом. За те горішня, комунізуюча часть села зекріплюється в посіданню й ужиткованню місцевого, кооперативного дому. Таким чином завершується і стабілізується православ'є і комуна в Тилявій, в цій передовій парохії на Лемківщині!..

Бо чи властиво працює тут тепер хто для католицизму і церковного зеднання?... Словом, ніхто!... Колись за Перемиської, Церковної Влади, приїздив тут Сяницький Епископ і Перемиський Владика в одній особі, та присилав тут що найлучших своїх священників... Відтак приїздив тут деколи бл. п. о. Др. Василь Масцюх, котрий інтересувався Тилявою... А тепер хоч сядь і плач!... Ніхто ані не рушиться, ані не покажеться тут.

А тимчасом релігійна ділянка праці в Тилявій і на Лемківщині занепадає, пустіє, і пропадає!...

Гриць Підгірський.

Наша Сандеччина зблизька.

Сандецький господар майже кожний, має свій кусок ліса. Скрізь у лісах, зрубках, пелявах і полонинах ростуть лісові ягоди: суниці, малини, борівки, чорниці та гриби. Цими скарбами, головно деревом, сандецький пизда відганяє від своєї хижі недостаток. Треба йому грошей на податок, асекурацію, на приодівок, їду, пашу для своєї худібки, різні складки і вкладки, на хрестини, весілля, похорони та інші потреби й непотреби, рятує його ліс. Будівельне дерево купують жиди дорібокком газди наповняючи свої кармани, рубане дерево хтонебудь купує від сандецького газди в поблизьких місечках. Зновже з ягодами напрошується сандецька гадина по різних живцях і літництвах, саме у Криниці, Мушині, Жегестові, Висовій, Північній та інших заживдівлених місцях. Але ліс це головна підпора сандецького газди. До війни буйний, віковичний ліс над Попрадом і різними Мушинками. Криничанками і Смеречками весело шумів, співав свою пісню, сьогодні

стогне під ударом топора, ненасичені зуби пили викушують на Сандецьких Яворинах, Котильниках, Магурах, Чертежах і т. д. прогалини, просіки.

Але така безплянна лісна господарка, що безпощадно винищує багатство Сандецької землі, нічого доброго не ворожить. Може прийти час, що сандецький господар буде здемека спроваджувати будівельне дерево й на опал. Щоб цього не було, треба щадити ліс, а деінде шукати способів до життя. В першу чергу поправити рільну господарку перейти на пашно-годівельну господарку, зекладати сади, пасіки, використовувати місця під рібні стави, у підмістечкових селах плекати городовину, дріб, годувати гарні молочні корови і т. п.

Так, лише відси можемо розпрачатися з чорною долею, бо дотеперішня господарка в сандецьких селах зовсім подобає на сухітника, що ледви клипче — ані не живе, ані не вмирає.

(Далі буде).

Історичний словник Лемківщини.

Грушівка, українське сілце, віддалене від парохії в Уличі 4 км у Березівській окрузі, до міста Березова около 30 км, до залізниці в Сяноці поверх 20 км. (Ф. Коковський: Східніми межами Лемківщини, Львів 1937).

Гутиська, віддалене 9 км село від парохії в Ялині, положене над горішньою Стобницею, правою притокою Вислока, відоме вже в 1436 р. з купни цього солтиства Юрієм Матіясовим, дідичем села Збоїськ (А. Г. З. XI. 767).

Гута, присілок Поруб у Динівській окрузі, приналежний до парохії в Селиськах, віддалений 5 км, до міста Березова поверх 30 км, до Динова около 6 км.

Гута Крампська, віддалений 1½ км присілок від парохії в Крампній, у Змигорідській окрузі, до Ясла поверх 30 км.

Гута Полянська, дочерне село, віддалене 4 км від парохії в Тихані, 4 км біля Дуклі. Назва цього села (і других Гут) вказує на те, що його населення займалося первісно лісовими промислами: в гутах, малярнях, смолярнях, вуглівках, склярнях; випалювали поташ, дьоготь, вуголь, витоплювали скло і т. д., що в давній Польщі вважалося звичайним використанням (експлуатацією) ліса.

Гута Самокляська, віддалений 5 км присілок від Перегримки, до Ясла около 20 км (Джерела: кс. В. Сарна: Опис ясельського повіту, Кат. Перегляд 1898).

Гольцівка, віддалене 1 км від матірньої Опарівки село біля Стрижева над Вислоком, поселене в часі загальної колонізації карпатських окраїн найвпливовим елементом (Кс. В. Сарна: Опис ясельського повіту, 1898, Кат. Перегляд).

Гольцова, подібне село як Гольцівка, віддалене від українського села Грудна 15 км у Динівській Окрузі, приналежне вже в XV сторіччі (1460) до маєностей рим. кат. Єпископства в області Стобниці, на межі поміж Сяницькою землею та Судомирським воевідством.

Дальова, українське село в Риманівській Окрузі, віддалене від Риманова 17 км, від Яслиськ (пошта) 1 км, до залізниці у Вороблику Шляхоць. 21 км, розбудоване над річкою Яселкою; у селі згоріла гарна церква в 1931 році, ному церкву побудовано в 1933 році заходом українських священників і місцевого громадянства. Дальова відома вже в княжих часах. (І. Шараневич: Короткий огляд (в ориг. Жуг'юка на бенедіція) дбір української церкви за часів польської Річипосполитої, Львів 1875).

Дарів, українське дочерне село Суровиці, віддалене 3 км від парохії, з українською греко-католицькою церквою Покрови Пресвятої Богородиці, збудованою в 1927 р.; до Сянока 30 км, до Буківська 15 км, до залізниці в Боську 18 км. Дарів, типове гірське село, що поєдало в дуже давніх часах, задержує досі признаки боротьби з природою, (переблення) вирубування лісів, пасіки, полонини. Це гарне село зачисляють деякі вчені до таких сіл у Сяницькій Землі, що поселилися на волюському праві.

Дидня, дочерне село Кінського, віддалене 20 км від Сянока в Березівській Окрузі. Це село над безіменним потічком, лівою притокою Сяну, було осередком маєтности шляхотської родини, яка від

цеї оселі приняла назву Дидинських. Маргарета, вдова по Миколі Дидинському (українець), ставала 26. XI. 1435 року перед сяницьким судом у справі розмежування Дидні від Согорова та Грабівниці (А. Г. З. XVI 892).

Динів, містечко в Березівській Окрузі, поселене в XIV. сторіччі, з початком XV. ст. перейшло під устрій німецького права. Власницею дбір динівського ключа в XVI. сторіччі була подільська каштелянка Катерина Ваповська. На основі її т. зв. місійної праці перемінено в 1593 році греко-католицьку церкву в Динові (Бахорі та інших українських селах) на костел та окремо грамотою цеї дідички (ця грамота знаходиться в перемиському латинському капітул. архіві, з дня 23. I. 1593 р.) (подаємо в перекладі за Шематизмом гр. кат. Думовенства Лемківщини, Львів 1936: „Церква в наших дідичних селах, в Іздебках, Лубній, Глуднім, Бахорі, Варі та на Динівському передгодді на латинські костели перемінюємо, священник через нас назначений має в першу чергу навертати Русь до св. Римського Костела, руські діти христити та зважати пильно, щоб їх не хрищено у (попів) священників“). Від цього часу число українців так зменшилося, що в 1812 році прилучено Динів як дочерне до парохіяльної церкви в Бахорові.

Диягова, село в Динівській Окрузі, відоме вже в 1461 році зі судових документів (А. Г. З. XI. 3610), записане одночасно в сяницьких і рясівських судових книгах.

Добра Шляхотська, велике українське село, віддалене 17½ км від Сянока, з українською греко-католицькою церквою Воздвиження Чесного Хреста, збудованою в 1879 році (Н. Дашкевич: Княженіє Данила Галицького, Київ 1873), відоме вже в XIV. сторіччі як упривілейоване село за різні заслуги в часі тодішніх воєн. Самостійною парохією стає Добра Шляхотська шойно в 1886 році, передше належала до парохії в Уличі (Улич над Сяном). Під теперішню пору в селі гарно розвивається національне життя при Українському Народному Домі та других культурно-економічних і просвітнянських установах.

Довге, польське село, колись у цьому селі була українська церква, на це вказує місце так зване „Церквіне поле“. Довге віддалене від парохії в Новосільцях-Гневош 2 км, до Сянока 12½ км.

Довге, українське дочерне село, віддалене 3 км від парохії в Радощні, з українською греко-католицькою церквою святого Великомученика Димитрія, збудованою в 1898 році, давнє гірське сілце в Горлицькій Окрузі, до 1799 р. самостійна парохія прилучена в цьому році до парохії в Радощні.

Долина, українське дочерне село Загіря, з греко-католицькою церквою під Покровом Пресвятої Богородиці, збудованою в 1836 році; у чудовій гірській квітловині, з усіх сторін закрите горами. До Сянока милья дороги, до Загіря 4 км. У цьому селі господарі залюбки плекають садівництво.

Долини, найстарше українське село в Горлицькій Окрузі, з українською греко-католицькою церквою Роздства Пресвятої Богородиці, збудованою в 1821 році. До Горлиць 7 км; до 1855 року Долини були злучені з Білянкою, яка тепер належить до Ліщин. У селі українська школа та Марійське Брацтво.

(Далі буде).

Роман Антонович.

4)

Як говорив Бескид.

Сьпіванючки мої, вем вас сьпівати,
Такий рочок настав, лем вас забувати.
Піду же я, піду, куди ни ходила,
Може я си найду, кого я любила.
(Лемківська пісня).

Ранній туман застелив старезний бір на Церговій. Скрізь тихо було, лиш неспокійна Яселка під горою бігла й сердилась та тишу колотила.

Світало. На сході ген зарожевів обрій. Протирив очі небосхил, змепежаним білимизантушками хмарок і збиралася дивитись на Божий світ, на Цергову, на гори, ген... Йому здавалось, що він один прокинувся зі сну й окладає руки до молитви на Божий день.

Та Цергова вже не дрімала. І ліс і дерева на ній заслухані були у золоті слова, які плили й розбігались по малій поляні й далі. Не лиш заслухані були! Одні, одним передавали далі й далі, щоб більше чуло їх. Усі, щоб чули їх... Щоб чули й знали, що діялось на Церговій.

А там на поляні посеред лісу, в крузі озброєного гурту стояв старий кобзар з кобзою. В руках тримав розвинутий папір і читав:

„Я, гетьман Богдан Хмельницький, подаю до відома всім підчиненим корони польської, що через щастя і благословення від Господа Бога нам віслане, підбивши під свою владу землі, обіцяю звільнити вас від тягарів і робіт...*)“

...від тяжких робіт... робіт — гув гомін:: А ті що чули це, втирали піт з чола.

„Будете тільки на самих чиншах і при всяких свободах, як була до цього часу шляхта; тільки, щоб ви додержали нам віри як наші українські підчинені, і щоб панів своїх лишали, проти них поставали і до нас як найчисленнішими громадами приходили“.

І стало тихо. Замок останній звук, а відгомін його забіг у гущу ліса та поміж деревами не чуто плів далі.

...при всяких свободах будете...

Потім заговорив шелестом пергамін у руках старого кобзаря й скрутившись у трубку теж замок.

Леготіла тиша. Заставляла усе дівкруги бити поклони перед її благородністю та святістю і пригорцями горнути її до себе. Мовчали люди. Заслухані у відгомін золотих слів, мовчали ліс і гори і небосхил, що голубим ковром стелив шлях сонцю золотому...

...щоб ви додержали нам віри...

Помалу золотом заграло сонце. Усі ворухнулись. А там поплили вже не шепоти й таємні поміччя лісів, бескидських гір, звонів і полонин. О ні! Святі слова стелили плях ясним, твердим і явним чинном, що прізвими пошумами говорив перші слова своєї довгої промови.

Заворушився у святій тиші гурт озброєних людей і поділився. Одні присіли до кобзаря, що підібгавши ноги, пускав зпід пальців, якими перебирав на струнах — стару козацьку думу. А круг

замошеного каменя оподалік засіла старшина збійницької ватаги. Ішла нарада. Сонце пригрівало застмалене пірськими вітрами обличчя отамана Савки. Він розкладав прибічникам своїм пляні нової роботи:

— Багато ватаг гуляє по лемківських горах багато гетьманів присводять їм. І тут і там вщобчуть панів і щезнуть у зворах. Один у ліс, а другий у біс. Така праця, кожний для себе, відочого — хісна не дасть. Нам треба братні ватаги обєднати створити силу, яка промовила б на дужий голос і сказала панам, що думає увесь лемківський нарід. Хай Бог благословить Великого Батька, що підумав про нас і дав початок ділу справжньому у нас. Нинішній маніфест, який почули ми від старого кобзаря, започаткує працю, щоб обєднані сили наші на про за свободу лемківських гір пішли. Чи так браття товариство?

Усіх вісьмох, що слухали гетьмана, ковгали його слова, обличчя їх аж пламеніли від ясного вогню.

— Правду кажеш, отамане! — всі хором відізвились.

Старий Савка, бувалий у боях і твердий у житті задумався. Він мав людей до праці. Й давав їм працю. Поруч думок отамана та старшини плили крилаті звуки думи. Всі чули, що це їх пісня, та близька їхнім душам й крові з далеких чорноземних піль. Вона хвилювала, окутувала їх і наказувала мерщій братися до роботи.

Савка відірвав задивлені у долину свої лискучі, сині очі, що мріяли під звуки пісні, насупив брови і кинув у гурт своїх прибічників:

— Пора, чесне товариство. Ти, брате Митре, ще нині вирушиш до Баяса з універсалом. Він цієї ночі з ватагою в Барвінку був. Хай у три дні по нинішній неділі в Барвінок загостить на раду. Ти Іване підеш до Хричка, у нього хлопців двіста у ватазі. Сенько буде в Барвінку — це має буде діло. Ви Петре, Марку й Федоре відвідаєте ватаги Кочка, Лешка й Цяпка. Юрко залишиться на полонині з вівцями, щоб звязок був і слідив, що робиться кругом, а ти теску*) з Василем підберете парубків з десяток і в Ужгород по зброю підете. Золота в нас подостатком. Як вернемося усі, подумаем, де коні взяти. Чи згода?

— Як кажеш, отамане! — відповіли.

Савка встав. Зняв шапку і перехрестився. За ним послідували другі. Народа була окінчена. Потім підійшов до гурту кругом кобзаря, підніс руку в гору й сказав:

— Ви, хлопці, будете ще до полудня на Церговій. Під вечір підете у свої хутори й села. У середу з Юрком, щоб у Барвінку були. А ти кобзарю йди й співай що твою пісню всім, щоб чули прдих її всі і наковтались її цілющою. Щоб напоїли кров й душу. Іди і говори усім, що йде нарешті час, коли усі, усі заговорити зможуть. Що ясність діл зависла над захмареним Бескидом.

Розходились. На різні сторони продовжувати діло. А старий козацький висланник знову заговорив своєю думою. Перебирав пальцями по кобзі. Пісня пліла по поляні й летіла ген лісами в гори. Всі слухали її.

(Далі буде)!

*) Ю. Тарнович: Ілюстрована Історія Лемківщини, Львів 1936.

*) теско — іменник, звичайно найбільш довівраний товариш.

Господарсько-кооперативні Зізди.

У Сяноці й Устріках Дол. відбулися величаві госп.-кооп. зізди. Перший в суботу 12 червня, а другий в неділю наступного дня. Учасників в Устріках Дол., було до 500, а в Сяноці понад 200. В одному і другому місті були делегати Просвіти і Кооператив, навіть з дуже віддалених сіл, бо деколи 100 км від Сянока й Устрік. Крім господарських і кооперативних справ улаштувано для учасників зізду показ української книжки; Просвіти, Черв. Калини, Українського Наук. Інституту, „Нашого Лемка“, Діла Української Преси, Рекорду, Дешеві Книжки, Католіцької Акції Нук. Т-ва ім. Шевченка, вид. РСУК. Книгозбірні Вістника, Самосвіти, Сільсь. Господаря, Рідної Школи, Енциклопедії, Вид. Українського Вид. Інст. та інших краєвих і зкордонних видавництв.

Реферували: Ред. Юра Шкрумеляк, „Про значення книжки і преси“, посол Зен. Пеленський, „Про дрібну ощадність“ і „наші змагання на господарському полі взагалі“, Мгр. Ірина Гладка, „Про значення жінки в організації господарського життя“. На обидвох зіздах ухвалено такі постанови:

1. Зізд стверджує одногласно, що долю українського народу можуть поліпшити тільки просвічені, чесні, діяльні та зорганізовані громадяни в Читальнях Просвіти, Кружках Р. Шк. і Сільського Господаря, в Кооперативах та самоосвітніх організаціях і взагалі в установах, що вчать спільно змагатися до однієї цілі та удосконалюють характери одилиць і співжиття загалу.

2. Найкращою підготовкою до сповнювання завдань, що їх ставить перед громадянами життя, є своя добра книжка і здорова преса. Зізд визнає всіх добувати відомості й морально здоровля зо скербниці друкованого слова в пору відпочинку по праці, чи у святочні дні: голосним читанням книжок в своїй родині, в читальнях і організаціях

також вдома та в часі менших госп. трудів, напр. на пасовищах. Сучасність вимагає, щоб кожне, без винятку, українське господарство передплачувало українську газету, та купило бодай кілька книжок річно, на що навіть у найбільшій нужді знайдуться фонди після залишення непотрібних і шкідливих для здоровля привичок. Кожне середнє й заможніше господарство повинно

закладати свої родинні бібліотеки, що завіщанням переходилиб з батьків на дітей, а вже не повинно бути ні одного селя, що в ньому не находиласяб більша бібліотека всіх наших морально здорових видавництв з багатством книжок для молоді. Для набуття фахових відомостей треба масово купувати, передплачувати та громадою читати сільсько-господарські та кооперативні видання. Для дітей не бувати книжки дитячих видавництв („Наш Приятель“, „Дзвіночок“) і всюди рішуче домагатися впровадити „Світ Дитини“ в кожную шкільну бібліотеку.

3. Для того, щоб з кожному зокрема і всему українському народові загалом, було можливо стократно обильніше ніж тепер видаткувати на свої культ. потреби, зізд признає одногласно за найдоцільніші такі засоби:

а) виявляти не словами, а ділом пошану для тяжко запрацьованого гроша, а це купуванням усього потрібного тільки в своїх підприємствах,

б) збувати продукти через свої господарські установи,

в) набувати товари на споживання, або знаряддя до праці голосно свого виробництва,

г) складати на ощадність зайву хвиливу, чи довший час готівку в своїх кооперативних, повітових банках і сільських, кредитових кооперативах.

Зізд визнає громадян Ліська й Сянока одчувати Кооперативний Банк, або перетворити кооперативу „Сян“ на „Кооперативний Банк“, та всюди навчати наш загал щадити так, як доручає українська кооператива, створюючи станиці дрібної ощадности.

4. Зізд однодушно стверджує, що до цієї пори не буде повного успіху нашим організаційним змаганням доти до них не прилучиться свідомі, завзята, а на кожному кроці життя діяльна українська жінка, а

ЧЕРВІНКА СВИНЕЙ
Щіплення охоронні і лічниці — тільки сироватка і культура фірми

„SEROVAC“

СП. з О. О.

Львів, вул. Сенаторська ч. 5.

Телефон 201-07.

Поучення висилається на бажання

Коли у Вашій хаті хтось курить, то зверніть йому увагу, що кожний український курець вживає тільки

ТУТОК І ПАПЕРЦІВ

„КАЛИНА“

з української кооперативної фабрики „Будучність“ в Тернополі

особливо селянка-патріотка. Зізд визнає всі громади Ліського, Сяноцького і сумежних повітів, освідомлювати жіноцтво про народні звязки та притягати всюди жінок до постійної а видатної праці в організаціях просвітніх, рідношкільних, кооперативних, і сільсько-господарських.

Після ухвалення цих резолюцій та по спільній фотографії, розходилися учасники зізду окрилені бажаннями стати самі, та допомогти своїм сусідам — громадянам стати сильними духом, а не за чиєюсь жаскавою поміччю, а тільки працею українців й українок над собою в читальнях, кружках Р. Шк., Сільського Господаря та в кооперативах, щоб із хробів, кротів землі, перетворитися у вірлів!

Живими, довготриваючими оплесками дякували учасники зізду Вишам й організаторам Філії Просвіти в Сяноці й Устріках, Дирекціям Лемківського Кооперативного Союзу в Сяноці, Народного Дому й Українського Кооперативного Банку в Устріках.

У Сяноці проводив зіздом Др. Василь Блгвацький, а в Устріках о. Декан Микола Мілянич.

Учасник

ТАКОГО ЩЕ НЕ БУЛО.

У Ванівці коло Коросна появилися від якогось часу так звані „делікатне й освещене баби“. Що за мара, чи нова порода людей? Та де там! Це ванівські невістки, що мають гроші, вдягають на себе жидівські „ядваби“, їздять роверами, здорово попезають палючницею, охочі до збаччя і дайдачення. Найкращі мрії такої „баби“ танцювати з „панамі“ і т. д. і т. д. Гидь і ще раз гидь! За те повезуть їх як сморгонських медведиць на показ між панів, щоб їм приглядалися на сором цілій Лемківщині.

Ех, ви велебні газдині, чи ви за торбу панської січки поміняли свою честь і честь славних чесних матерей?!

Ви не чуєте, як вас ці ваші „панічі“ глумлячками прозивають — бо у Ванівці не можна вживати слова „глупий“, лише „делікатний“. Ганьба і сором!

Подав Неделікатний.

ВІРХОМЛЯ К. ЖЕГЕСТОВА

При залізничному шляху Новий Санч-Мушина-Криниця є залізничний зупинок Вірхомля. Відси 4 км поселене українське село Велика й Мала Вірхомля (місцеве населення зве своє село Верхімля, Верхівня, Верхомля). Воно розсілося в гірському гнізді над гірським потоком, недалеко джерела з мінеральною щавовою та сірчаною водою. На горбі серед дерев царює над двотисячним добрим насадом деревляна церква з XVIII. сторіччя. У ці сторони часто заїздять літники, але до Вірхомлі чомусь не показуються. Нашого брата з Вірхомлі не стати на пропаганду, як це інші чинять, тому ніхто про його не знає. А врто поїхати до Вірхомлі та зажити бодай коротко твердим гірським воздухом серед гостиних братів селян.

ЗЛОЦЬКЕ К. МУШИНИ.

Не будемо писати про господарське життя нашого села, бо наші господарі без нічийої помочі дають собі якось раду. Але не можемо довше промовчувати важнішої справи нашої парохії. Поведінка нашого завідателя парохії дає багато додумання. Саме ми від віків не чували, щоб відьно було скорочувати недільні і святочні Богослуження, без якоїнебудь причини. Ми також не чуємо в неділю цілого тексту святої Євангелії, вкінці його поведінка на освячених місцях і захвалювання в розговірках комуністичного ладу стрішенно обурює та згіршає вірних, які за попередних своїх українських Душпастирів не лише в самій парохії Злоцьке, але також у дочерньому Щавнику й Ястрябичку з найбільшою ревністю та набожністю прислухувалися пастирським словам своїх духовних провідників. Не висказуємо наших жалів, гні не просимо теперішнього апост. Адміністратора вглянути в цю справу, бо це горюх об стіну — одначе нас не покидає надія, що й це терпеливо переживемо, бо чейже так довше не може бути...

ПЕРЕГРИМКА К. ЗМИГОРОДУ.

В нашому та в доколичних селах шириться від довшого часу бандитизм і відступництво від греко-кат. Црккви. Запитається дехто,

які причини, або хто ширить цей баптизм. Ніхто другий лиш сам парох — він є початком зла. З кінця воно так було: Перед кількома роками помер у Перегримці батько тодішнього дяка Данила. Щоб віддати належну пошану своїму батькові, Данило-дяк іде до пароха, о. Маріяна Мишковського — як то в горах кажуть — згодити гздівські похорони, — отже зі Службою Божою, парастасом, проповіддю і т. д. За це парох ждає від свого дяка і приятеля — до того це кума — бо о. Мишковський і дяк Данило взаімно тримали собі своїх дітей до хресту — не більше ніж не менше як 100 (словами сто) долярів, або на тодішній курс 900 (словами девятьсот) злотих. Що відтак діялося в душі кумів — кожний догадається. Кінець кінців помершого похоронили без священника, а син помершого дяк Данило внайближчу святу неділеньку не пішов уже до крилосу співати, лише станув собі разом з другими господарями на хорах. о. Маріян Мишковський, парох у Перегримці казав „вигнати“ з церкви дяка. Відси як по нитці дійшло аж до баптизму, розуміється, що посторонні люди та різні пройдисвіти використали „кумівську“ незгоду і влазили в село зо своїм дурмом.

ЛОДИНА КОЛО МРИГОЛОДУ.

З нагоди вінчання В. Фик з Лодини за Василя Шведа в Глуднім весільні гості зложили 1.80 зл. на Р. Ш. Широ дякуємо в імені Рідної Школи Молодим і Жертводавцям. Правда, один з весільних, бувший бібліотекар читальні „Просвіти“, Іван Степ... великий симпатик радикалів з нехиттю поставився до збірки; га, кажеться трудно — горбатого й могила не випростує!

УЛЮЧ НАД СЯНОМ.

Заходом нашої читальні „Просвіта“ відбувся у Улючі концерт у честь Тараса Шевченка. Мішаний і мужеський хор, під проводом Романа Солтикавича, бездоганно виконув 12 дуже добірно і зміло дібраних та підготовлених точок. Присутніх поврх 300 місцевих громадян і доколичних українських священників з ріднею. Хористи складають подяку провідникові

ЦЕНТРОСОЮЗ

поруцає сільським господарствам солідні

машини, шгучні погної і всіляке сільсько-господарське приладдя

ПОРУБЬ КОЛО СЕЛИСЬК.

Аматорський Кружок при місцевій читальні „Просвіта“ дав у дні 23 V. ц. р. виставу п. н. „Ми йдемо в бій“. Аматори гарно відіграли свої ролі, гостей теж було багато. Та все було би найкраще, одні на виставу поприходили якісь комунарські розбивачі та в чужій мові змчали на салі заколочувти спокій. На будуче повинні виділові тямити, що не треба лакомитися на велике збіговище, — краще бавитися в культурному середовищі при невеличкому числі „ізбраних“, як не ражуватися на сміх і сором серед багачих „званих“, але несвідомих.

ВОЛОДЖ, ПОВ. БЕРЕЗІВ.

Дня 4 і 11 квітня ц. р. заходом читальні „Просвіта“ влаштувано концерт у честь Тараса Шевченка в салі „Народього Дому“. Вступне слово виголосив студ. Лев Дзвик. В програмі цього концерту було аж 25 точок. Хором мужеським і мішаним проводив Михайло Довбуш з Дрогобиччини. Найкраще випали точки: „Садо вишневий“, „Учітєся“, „Розрита могила“ у виконанні мішаного хору. Мужеський хор відспівав: „Замело“, „Вставай зі сну“, „За річкою, за Дунаєм“. Були дуже гарні деклямації: „Мені однаково“ — виголосив Н. Брезко, інсценізація „За байраком байрак“ і „Розрита могила“, спільна деклямація „До Основьяненка“. Концерт закінчено національним гимном. Під умілим веденням місцевої інтелігенції концерт вийшов дуже гарно. Всі присутні вийшли зі салі одушевлені й піднесені на душі. Гарне вражіння зробила удекорована сцена з портретом Шевченка, що його малював місцевий чоловік. Треба зазначити, що цього року дуже мало дано на Лемківщині концертів у честь Шевченка, що є дуже сумним обьявом, бо такі концерти повинні бути щороку в кожному селі, щоб люди знали, хто такий був Шевченко й за що він борюєся і терпів.

КОСИ КОСИ

ЗАГРАНИЧНІ, дуже добрі, ГАРАНТОВАНІ в ціні від зл 3.40 до 5.35.

Хто замовить до розпродажі 6 кіс, сему одержує даром. Порто оплачуємо. Замовляти з надісланням завдатку в українській фірмі „ТОРІН-БЮРО“ Львів, вул. Сикстуська ч. 48.

КОСИ КОСИ

СЕМУШЕВА, ПОВІТ СЯНІК.

Аматорський Кружок при місцевій читальні „Просвіти“ одержав по довгих заходах, бо від осені 1936 р., дозвіл на виставу п. н. На манівцях і Бибські забобони, яка відбулася в травні ц. р. Всі аматори вивязалися дуже добре зі своїх зав. днь.

ЛИСТУВАННЯ

Вп. Дмитро Скрабут, Америка: Гроші одержали ще 4. III. ц. р., листа щойно 10. V. ц. р. Згідно з Вашим порученням вписуємо на Вашу картотеку передплату за цілий 1937 рік, за 1 пр. Історій Лемківщини та на 4 цілорічні передплати „Дзвіночка“ для Володислава Тимця, Степана Бека, Петра Куземки й Петра Скрабута, всіх у Синеві. Гаразд.

Вп. Степан Кіцей у Верноні, Канада: Вашого листа одержали, окремо записано в квітарі під ч. 98 (переказ ч. 16619 з 7. VI. 1937) квоту зл. 10.44, яку Ви призначили на цілорічну передплату Н. Л. для Вашої братової Марії Кіцей в Ясьонці та „Дзвіночок“ для Любки Зориво теж у цьому селі. Привіт.

Вп. Йосиф Опалка з Америки: Заплатив по кінець 1938 р. передплату для свого брата Семена у Вороблику. На другі адреси посилаємо часописи від 10 ч. Братні щирі поздоровлення.

Хв. читальня „Просвіти“ в Р. Дубрівці: Щиро дякуємо за переведення збірки між Членами в часі „Свяченого“ дня 30. V. ц. р. на пресовий фонд Н. Л. в квоті 5.76 зл. Братній привіт.

До Вп. Дописувачів: Не можемо помістити дуже довгих дописів про життя одного села, бо обем нашого часопису замалий. Заге короткі змістовні дописи з найбільшою охотою помістимо. Прислалючі дописи, подавайте нам усе адреси таких, що ще не стали нашими передплатниками, щоб наша громада побільшувалася. Напоминайте також своїх сусідів, які ще не вислали передплати, щоб негайно це вчинили.

Вп. Іван Галушка з Глад: Має заплачено по кінець 1917 р. Привіт.

Вп. Кооператор: Використаємо в скороченні. Може в Яворові скорше будете мати щастя. Поздоровлення.

Вп. Анна Оліяр, Америка: Прислала 7 дол. з призначенням 5 дол. на Н. Л. а 2 дол. на „Світ Дигіни“, який поручає посилати до Ванівки на адресу Адама Ябчаника. Гаразд.

Вп. Степан См. з Незн: Дуже тішимся, що Ви видужали. Щиро дякуємо за передплату. За свідцтвами напишіть до дирекції школи, або попросіть Вашого Отця Духовного написати таке прохання, школа мусить Вам їх прислати. Шлемо Вам братні поздоровлення.

Вп. Михайло Гардий з Чертежа: Спасибіг за листа. Щиро здоровимо нашу Рідню. Ю. Т.

Вп. Іван Мазурок з Сокальщини: На пресовий фонд 1 зл. Щиро дякуємо.

Вп. Петро Ваврик з Бар: Пишете, що грозять Вам за те, що ходите в шапці з робітні Українських Інвалідів, хоч у таких шапках вільно кожному ходити. Цю справу найкраще вяснить Вам Товариство Українських Інвалідів, у Львові, Потоцького 48.

НЕ РИДАЙ, АЛЕ ДОБУВАЙ.

Страшна криза запанувала на світі, особливо в наших горах...

І не дивне, що з колишнього веселого, бадьорого нашого брата Лемка, поробилися сумні, пригноблені постаті, бо дійсно сумно... Сумно коли поглянемо на ті колишні веселі, повні краси гори. Тут була краса, багатство й життя.

Ця краса минула, бо вже майже не стало лісів, не стало того одного джерела доходу лемківського газди... І як не сумувати? Бачимо це горе, яке нависло над нами!

Ні, це можна байдуже на це дивитися, бо кінця кризи не видно.

Коли поглянемо на ті наші лісікаменисті гори, то лячно стає, що буде далі? Звідки ми візьмемо кусок хліба, щоб голод заспокоїти? Чи наші господарства, можуть нас вижити? А що буде, коли ми і так уже дрібні господарства, ще більше поділимо? Мусимо рятуватись! Мусимо нашу бідну земельку змусити, щоб вола нам більше користи двала. Змусимо її тоді, коли будемо її добре управляти. Не тільки упирляти, але плекати відповідні рослини та паші, продукти вміло зужитковувати.

Поглянемо на наших „мошків“. У них лісів нема, нема й землі, але вони мають гарні доми — їхні діти не голодні. Чи для нас ті джерела замкнені? Ні, лише візьмемося до діла та побачимо, що й наші голови не кпустяні й ми щось потрапимо.

Берімся за торгівлю! Тяжко одному — то гуртом, а напевно поліпшимо свою долю. Чи не сором, що ми на свою криваву працю, намовляємо когось, щоб майже за дармо її взяв? Чи не встидно, щоб потрібних нам товарів, мусів жид спроваджувати? Чи ми не можемо самі собі купити „жужлі“, самі від наших братів на Поділлі купити збіжжя? Можемо! Маємо свої кооперативи, маємо наші станові організації, як „Сільський господар“, якщо ми там усі згуртувалить, то ми зробили би багато.

Вступаймо, отже в ряди зорганізованих хліборобів у „Сільському Господарі“ й набираймо там знання, бо цим поборемо нужду й горе. Гартуймо свої знепалі сили в науці й праці.

Нехай зродиться в нас постанова жити життям людей, й та постанова нехай перейде в діла, тоді напевно усміхнеться нам доля...

Бо криза панує... й сумно в наших горах.

Михайло Ревак

Чи Ви пробували вже

„ПРАЖІНЬ“

Якщо ні —

то купіть сейчас і спробуйте, бо це дуже смачна і здорова кава для дітей і для старших!

Вирабляє кооп. фабрика домішок до кави

„Суспільний Промисл“

Львів — Богданівка ч. 30.

НОВІ КНИЖКИ.

Ю. Верховинець: Поміч у нещасті. Оповідання. Накладом Товариства взаїмних обезпечень на життя „Карпатія“ у Львові. Стор. 12.

Ю. Верховинець: Де щастя шукати. Накладом Товариства взаїмних обезпечень на життя „Карпатія“ у Львові.

О. Котис: Порадник для лісових робітників. 4 видання, Львів, 1937. Накладом Т-ва „Просвіта“. Ціна 0.50 зл. У книжці находимо вказівки та опис приладів до мірвання дерева: як виміряти промір, довжину та як користуватися кубічними таблицями. Кубічні обчислення подані від 1—30 метрів довжини дерева (дуже теж важне, що половинки рівнож обчислені пр. 1½ м, 5½ м і т. д.). У закінченні заввага, як обчислювати дерево на опал. Книжечка має 48 сторінок на доброму папері. Кожний господар повинен мати таку вартісну книжку. Замовляти в нашій Адміністрації за попереднім присланням грошей (на поштову оплату від 1 примірника 15 грошів).

Івж. Василь Боричко: Годівля кріликів, Львів, 1937. Стор. 32. Накладом Івана Тиктора.

1000 нових покупців

знаменитої пасти

ЕЛЕГАНТ

дасть працю

1-му безробітному, що є Вашим братом!

Український Інвалід, чвертьрічник Українського Товариства Допомоги Інвалідам. Ч. 1. Львів, у червні 1937. Р. 1. В числі поміщено залик до українського громадянства, звіт зі Загальних Зборів УКТОДІ, Філії УКТОДІ, про матеріальне забезпечення інвалідів українського війська та виказ жертв за час від 1 січня до 30 березня 1937 р.

Звідомлення Центросоюзу — Союзу Кооперативних Союзів — Кооперативів з відповідальністю уділами у Львові, з діяльності за 1936 рік, стор. 40.

Не вільно нам забувати.

що всіляні

ЦУКОРКИ

ШОКОЛАДИ

Й СОЛОДКЕ

ПЕЧИВО

кулуємо тільки з правдиво української фабрики

„ФОРТУНА НОВА“